

KSENIJA ROZMAN – ŠESTDESETLETNICA

O Kseniji Rozman razmišljam vselej z veseljem, saj sva preživela kar nekaj let v skupnem delu. Tudi pišem o njej brez bremena slabih spominov. Zakaj bila je vselej naravnost vzorna delavka, kolegialna v vsakem pogledu in kar se da ostra v neprizanesljivih sodbah do vsega in do vseh, ki so kakorkoli škodovali najini stroki, umetnostno zgodovinski vedi.

Skupna službena leta so tekla v referatu za spomeniško varstvo, ki je imel tedaj sedež v ljubljanskem Mestnem muzeju. Bila je to njena prva zaposlitev in jemala jo je skrajno resno. Ne le z rednim prihodom v službo, v

prvi vrsti z veliko odgovornostjo do dela, to je do spomeniške posesti Ljubljane in ljubljanskega okraja, ki je pomenil najbogatejše spomeniško področje v Sloveniji. Spominjam se, s kakšno neverjetno delavnostjo se je vsekozi odlikovala. Ne le z delovnostjo, marveč tudi z naravnost pikolovsko natančnostjo. Ljubljano oziroma delovno področje Urada je razumela domala kot svojo posest, ki jo je bilo treba skrbno evidentirati, o njej tudi pisati in skrbeti, da noben poseg ne uide budnim očem konservatorice. Dobro mi je v spominu njeno prizadevanje, da bi čim bolj popolno zaznamovala denimo slikarsko dediščino v ljubljanskih cerkvah, ki jo je skrbno popisala. Skrbela je, da se ne bi o ljubljanskih spomenikih napisalo karkoli, kar bi lahko okrnilo našo vednost o njih ali kar bi škodovalo ugledu službe. V spominu imam nekaj takih zapletov okrog Valvasorjevega spomenika, pravitako neko po njenem mnenju zgrešeno interpretacijo stavbe Narodnega muzeja v Ljubljani in še več podobnih reči.

Njena zaposlitev v Mestnem muzeju ni bila dolgotrajna, nakar se je preselila kot kustodinja v delovni kabinet ljubljanske Narodne galerije.

Naslednji daljši utrinek spomina se mi potem ustavi pri njeni doktorski disertaciji na temo Prostor v srednjeveškem stenskem slikarstvu. Ob tem ne smem zamolčati, da mi je tako temo že pred leti še kot študentu ponujal France Stele. Toda bil sem pregloboko v raziskavah baročne arhitekture, da bi jih mogel odložiti, čeprav je bila tema mikavna. Ksenija Rozman se je pri študiju prostora v srednjeveškem slikarstvu prebila do zanimive, poučne in nazorno predstavljive podobe: naši poslikani prezbiteriji naj bi bili na svoj način skrajšave resničnih katedralnih prostorov, tamkajšnje kapele pa so se seveda prelevile v vsaj deloma perspektivčno naslikane skrajšave. Znano je, da so bili poslikani prezbiteriji – z atributom kranjski – ena najbolj priljubljenih tem Franceta Steleta, ki je bil tudi član komisije za obrambo disertacije. Jasno je, da je teza kandidatnje presegala Steletovo videnje, vendar je pobudo in izziv sprejel, ker je bil rezultat dovolj očiten in prepričljiv.

Doktorska disertacija je bila na znanstveni poti naše slavljenke seveda šele eden prvih resnih korakov samostojnega dela. Še prej pa se je lotila med drugim Janezove cerkve ob Bohinjskem jezeru, ki jo je obdelala v posebnem spomeniškem vodniku. Zanimivi so bili odmevi te knjižice, ki so ji nekateri skušali očitati naravnost šolsko vestnost, čeprav je jasno, da je bila ta lastnost zgolj odlika besedila.

Kaže, da se nikoli več ni popolnoma znebila srednjega veka, tudi če ni o njem izrecno pisala. V spominu imam celo vrsto razgovorov, v katerih je dala vedeti, da tekoče spremlja vse, kar je s srednjim vekom kakorkoli povezano. Posebej jo je jezilo, če so se nekateri mlajši motili pri atribucijah, zakaj bila je izredno dobra ikonografinja.

Vendar so ji službene naloge v veliki meri preusmerile raziskovalno pot v novejšo obdobje. Ščasoma se je morala lotiti študij, ki so potem nazorno opredelile značaj slikarstva v prvi polovici 19. stoletja. Te raziskave so nam razkrile profile naših bidermajerskih portretistov bodisi v celoti ali z bistvenimi prispevki k delu drugih raziskovalcev. Tako so nastala njena besedila, posvečena Jožefu Tomincu in Mihaelu Stroju, s katerimi je bistveno dopolnila podobo teh slikarjev v naši zavesti. Zlasti besedilo o Mihaelu Stroju je popolnoma zaokrožena upodobitev razvoja in dosežkov tega odličnega slikarja, ki je stoloval v Zagrebu in Ljubljani.

Popolnoma novo poglavje v delu Ksenije Rozman pa se je odprlo z njenim vsestranskim raziskovanjem našega prvega klasicista in občasnega romantika Franca Kavčiča. Lahko rečem, da je ta slikar dobesedno njen življenski sopotnik in njen glavni junak. Potrudila se je, da je zvedela kar največ tudi o njegovih slikarskih kolegih in o okoliščinah, ki jih je treba poznati in upoštevati za presojo njegovega dela. V ta namen je zasnovala obsežne poizvedbe po vsem svetu, kamor so zašla Kavčičeva dela. Ksenija Rozman je razkrila, da je naš slikar tako zelo pomemben za široki svet, ker je marsikatero v galerijah zastopano delo dokazljivo samo s Kavčičevim prispevkom. Nekateri imajo Kavčiča sicer za dolgočasnega slikarja, če govorim brez dlake na jeziku, vendar delo Ksenije Rozman razkrije njegove nedvomne visoke kvalitete. Sodi v

tisto vrsto slikarjev, o katerih je svojčas Izidor Cankar pravtako brez dlake na jeziku zapisal, da jih je treba meriti z evropskimi merili, ne z domačimi pomanjšavami. Najbrž je prav ta svetovljanskost kriva, da nekateri domačijsko usmerjeni ocenjevalci pri nas njegovih kvalitet ne razberejo dovolj jasno.

Ksenije Rozman to seveda niti najmanj ne moti, v dolgih letih samostojnega razvedanja pa svetu si je pridobila dovolj trdna merila za oceno kvalitete. To velja tudi za ocenjevanje cele vrste pri nas ohranjenih del t.i. »tujih« mojštrov, ki so živela komaj kaj znana v naših depojih in nekaterih javnih ali zasebnih prostorih zainteresiranih inštitucij in posameznikov. Ni čuda, da se zlepa nismo mogli prebiti do dovoljšnjega vedenja o kvaliteti teh del, ki danes sodijo med ključna v Narodni in drugih galerijah in muzejih. Z njimi si ji Narodna galerija pridobila pravico do evropske inštitucije, ki si lahko omisli ob razstavljanju umetnin tudi posebne prikaze nacionalnih šol. Sicer pa smo se končno prebili do spoznanja, da je delitev na domače in tuje – razen če gre za časovne distance – nasploh neustrezna. Vse, kar je kdajkoli nastalo za naročnike na naših tleh, sodi v sestav Narodne galerije kakor drugih ustreznih zavodov po domovini.

Prve objave tega gradiva so nam jasno pokazale, da se je težko lotiti raziskav brez zadostne priprave, kamor sodi najmanj tudi pritegnitev ekspertov za tako delo. In prav Kseniji Rozman gre zasluga, da je navdušila evropsko in svetovno znanega Federica Zerija za našo slikarsko posest »tujih«, torej evropskih mojštrov. Nove objave tega gradiva dokazujejo, kako pomembne skupine umetnin bogatijo naše galerije in muzeje, skupine, ki bodo v bližnji prihodnosti še bolj promovirale slovensko kulturo po svetu. Ravno zdaj, ko si z vso glasnostjo prizadevamo za pot v Evropo, nam označena umetnostna dediščina z drugimi prvinami vred dokazuje, da smo spregledali Evropo na Slovenskem.

Zavedam se, da s tako kratkimi besedami ni bilo mogoče v polnosti zajeti pomena Ksenije Rozman, kakor si ga je ustvarila s svojim delom. Za sklep naj zato navedem imenitno oznako, ki jo je prispeval moj kolega, ko je našo slavljenko pozdravil kot prvo damo – muzealko pri nas. Tako oceno si Ksenija Rozman v polni meri zasluži. Ker pa dopolnjuje šele šestdeset let, lahko mirno upamo, da bo postorila še kaj več. Sam bi si želel, da vendarle dokonča veliko monografijo o svojem Francu Kavčiču kot našem evropskem junaku.

Naj mi Ksenija dovoli, da ravno ob Kavčiču, slikarju obdobja, ki je častilo državljanske in osebne čednosti, spomnim tudi na nam vsem znane lastnosti Ksenije Rozman, ki se dobro skladajo z državljansko moralo Kavčičevega časa: njeno neomajno poštenost, odkritosrčnost in njen mnogokrat izpričani pogum.

Nace Šumi

P.S. Skoraj bi pozabil, da je bila in da je Ksenija Rozman še zmeraj dejavna pri urejanju osrednjega glasila slovenske umetnostne zgodovine, Zbornika za umetnostno zgodovino, in da še zmeraj tudi piše zanj. Naša slavljen-

ka je bila tudi med najbolj glasnimi sodelavci, ki je terjala bolj evropsko podobo glasila, tako s pritegnitvijo tujih raziskovalcev kakor tudi s čim lepšo zunanjo podobo revije. Kaže, da ji bo oboje uspelo.

Dobro se namreč zaveda, da brez uspešnega in za svet zanimivega glasila ne more biti dobre promocije ne našega gradiva in ne pisanja o njem. Nič kolikokrat smo že načenjali to vprašanje, vendar je zaradi različnih razlogov ostalo še kar naprej odprto. Vendar ima naša slavljenska voljo in srečo, da še naprej sodeluje v redakciji zbornika. Zato ne dvomin, da bodo uredniki njeno navzočnost in razgledanost pametno izkoristili.

Boreča, 1956, seminarska ekskurzija s prof. Steletom v Prekmurje

Rim, 1957, seminarska ekskurzija. Foto: M. Kambič

Zavod za spomeniško varstvo SRS, 1958, restavriranje Muljavskega oltarja, z Zorko Jezeršek

Pri Mraku, 1959, proslava diplome, s prof. Steletom, L. Menašejem, St. Mikužem in N. Zupaničem

Narodna galerija, 1961, otvoritev razstave Barok na Slovenskem, s prof. Steletom in kolegi

Vrh nad Želimljami, 1974, konservatorski ogled, dr. B. Fučič, dr. L. Komelj

Narodni muzej, 1975, podelitev diplome muzejskega svetovalca, dr. P. Petru in dr. B. Kuhar

Narodna galerija, 1978, otvoritev Kavčičeve razstave

Rim, 1987, v družbi prof. Michel Berger in dr. Minna Heinburger

Ljubljana, 1990, doma

Narodna galerija, 1993, otvoritev razstave Evropski slikarji iz slovenskih zbirk

Narodna galerija, 1994, predstavitev Zerijeve knjige, prof. Federico Zeri in prof. Niko Košir

ŽIVLJENJEPIS

- 29.12.1935 rojena v Ljubljani
- 1943–1955 obiskovala osnovno šolo in maturirala na Klasični gimnaziji v Ljubljani
- 1955–1959 študij umetnostne zgodovine in diploma na Filozofski fakulteti univerze v Ljubljani
- 1959 diplomirala pri prof. dr. Francetu Steletu na univerzi v Ljubljani in prejela Prešernovo nagrado za študente
- 1959–1962 konservator pri Referatu za spomeniško varstvo OLO Ljubljana
- od 1962 kustos Narodne galerije v Ljubljani
- 1961 opravila strokovni izpit iz muzealsko konservatorske stroke
- 1965 promovirala za dr. phil. s temo »Stensko slikarstvo od 15. do sredine 16. stoletja na Slovenskem: Problem prostora«
- 1974 Univerza v Ljubljani podelila naslov znanstvene sodelavke
- 1974 Skupnost muzejev Slovenije podelilo naslov muzejske svetovalke
- 1979 Univerza v Ljubljani podelila naslov višje znanstvene sodelavke
- 1989 Univerza v Ljubljani podelila naslov znanstvene svetnice
- 1996 Ministrstvo za kulturo podelilo naslov muzejske svetnice

NAGRADE, PRIZNANJA IN ODLIKOVANJA

- 1974 Red Antona Janša I. stopnje
- 1978 Župančičeva nagrada
- 1986 Častni srebrni znak Turistične zveze Slovenije
- 1987 Priznanje Zveze muzejskih društev Jugoslavije
- 1989 Valvazorjeva nagrada
- 1993 Mestni pečat Maribora
- 1994 Spominsko priznanje mesta Ptuj

BIBLIOGRAFIJA

SAMOSTOJNE PUBLIKACIJE IN S SODELOVANJEM

1

Janezova cerkev ob Bohinjskem jezeru. Ljubljana: Spomeniški vodnik, zv. 4, 1962, str. 1-79 + 44 črno-belih repr. + 4 barvne repr.

2

Mihael Stroj: 1803-1871. Ljubljana: Narodna galerija, 1971, str. 1-64 + 120 repr. /r.k./.

3

Breg pri Preddvoru. Ljubljana: Zavod za spomeniško varstvo; Maribor: Obzorja, 1971, (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Zbirka vodnikov, 81), str. 1-31 + 18 črno-belih repr. + 1 barvna repr. + 1 tloris + 5 skic + 2 repr. na ovitku. (...)

4

Franc Kavčič/Caucig: 1755-1828. Ljubljana: Narodna galerija, 1978, str. 1-320 (prevod v angleščini str. 229-316), + 151 črno-belih repr. + 1 barvna repr. + 1 barvna repr. na ovitku /rk/.

5

Franz Caucig/Kavčič: 1755-1828: Zeichnungen aus der Nationalgalerie in Ljubljana/SFRJ. Weimar, 1982, str. 1-87 + 62 črno-belih repr. + 1 repr. na ovitku /rk/.

6

Splošna pravila za delo v muzejih in galerijah SR Slovenije. Ljubljana: Društvo muzealcev Slovenije. Muzeološka knjižnica VI, 1983, str. 1-65 (uvod Peter Petru).

7

Cerkev sv. Janeza v Bohinju. Ljubljana: Zavod za spomeniško varstvo; Maribor: Obzorja, 1984, (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Zbirka vodnikov, 129), str. 1-34 + 12 črno-belih reprodukcij + 4 barvne repr. + tloris cerkve + 5 skic + 1 zemljevid + 2 repr. na ovitku (1000 primerkov z angleškim prevodom. - Samostojna publikacija v nemščini *Die Kirche des hl. Johannes in Bohinj*, str. 1-38 + 12 črno-belih repr. + 4 barvne repr. + 1 tloris + 5 skic + 1 zemljevid + 2 repr. na ovitku. (...)

8

Franc Caucig 1755-1828: Drawings from the Narodna galerija in Ljubljana. Cambridge: Fitzwilliam Museum, 1984, str. 1-62 + 62 črno-belih repr. + 1 repr. na ovitku (uvod Michael Jaffé).

9

Tuji slikarji od 14. do 20. stoletja / Federico Zeri, Ksenija Rozman. Ljubljana: Narodna galerija, 1983, str. 176, 105 črno-belih repr. + VIII barvnih repr. (besedilo tudi v it.); 1 barvna repr. na ovitku.

10

Evropska tihožitja iz slovenskih zbirk / Federico Zeri, Ksenija Rozman. Ljubljana: Narodna galerija, 1989, str. 162, + 72 črno-belih repr. + VIII barvnih + 1 barvna na ovitku (besedilo tudi v it.).

11

Evropski slikarji iz slovenskih zbirk / Federico Zeri, Ksenija Rozman. Ljubljana: Narodna galerija, 1993, str. 202, + 81 črno-belih repr. + 12 barvnih + 1 barvna na ovitku (besedilo tudi v it.).

12

Slikar Almanach: Odkupljena slika Kvar-topirci II / Ksenija Rozman. Ljubljana: Narodna galerija, 1996, str. 16, 5 barvnih repr. + 2 barvni na ovitku.

PRISPEVKI V RAZSTAVNIH KATALOGIH

13

Razstava ikon. Ljubljana: Narodna galerija, 1963, str. 35 passim.

14

Jožef Tominc. Ljubljana: Narodna galerija, 1967, str. 186–189.

15

Slovenačko slikarstvo 19. veka. Beograd: Narodni muzej, 1967, str. 25–40 (le literatura o umetnikih).

16

Arhitekt Maks Fabiani. Ljubljana: Narodna galerija, 1966, b.p. (del literature in del seznama del).

17

Umetnost XVII. stoletja na Slovenskem I. Ljubljana: Narodna galerija, 1968, str. 133–149.

18

Novopridobljene umetnine Narodne galerije 1965–1975 / Anica Cevc, Ksenija Rozman. Ljubljana: Narodna galerija, 1976, str. 97–111, 112–147, 154.

19

Schönes altes Salzburg: XIII. Sonderschau des Dommuseums zu Salzburg. Salzburg, 1989, str. 49–56, 61–64, 118–119, sl. 1, 2, 4, 5, 20, 22, 32–40, 47, 48 (Ksenija Rozman, besedilo o slikarju Kavčiču).

20

Die Eroberung der Landschaft: Semmering, Rax, Schneeberg, v: Katalog der Niederösterreichischen Landesausstellung, Schloss Gloggnitz, 1992, ed. Wolfgang Kos, Wien 1992, str. 138, 164–165 (besedilo K. Rozman).

21

The Metamorphosis of Themes, Budapest: Szépművészeti Museum, 1993, str. 263, 310, 357, 364–365, .

ČLANKI IN RAZPRAVE V STROKOVNIH PUBLIKACIJAH

22

Priprave in misli o izdaji spomeniške topografije, v: Kronika, VII, 1960, št. 1, str. 56–58.

23

Ljubljanski javni spomeniki, v: Kronika, XIII, 1965, št. 2, str. 94–97.

24

Ljubljanski javni spomeniki (nadaljevanje), v: Kronika, XIII, št. 1965, 3, str. 196–203.

25

Alte Wandmalerei, v: Ciba Rundschau, Basel, 1966, 1, str. 6–10.

26

K profilu poznogotskega stenskega slikarstva, v: ZUZ, n.v., VII, 1965, str. 231–242.

27

Sondiranje barvnih plasti na plastikah glav Janeza Krstnika, v: VS, X, 1966, str. 77–84.

28

Mladostno delo in življenje slikarja Jožefa Tominca, v: Srečanja, 1969, št. 19, str. 37–39.

29

Freske 16. stoletja v Kranju in okolici, v: Kranjski zbornik 1970, 1970, str. 207–222.

30

Ali je slikal Jožef Tominc v Ljubljani?, v: ZUZ, n.v., VIII, 1970, str. 223–242.

31

Restavriranje umetnin in ohranitev njihovih podatkov, v: VS, XIII–XIV, 1970, str. 125–128.

32

Stensko slikarstvo XV. stoletja v Slovenski Istri, v: Srečanje umetnostnih zgodovinarjev treh dežel na temo: slikarstvo, kiparstvo in urbanizem ter arhitektura v slovenski Istri. V Kopru 14. in 15. aprila 1971, Koper, 1972, str. 9–19.

- 33
Rimsko šolanje slikarja Fortunata Berganta, v: *Sinteza*, 1972, št. 24–25, str. 81–82.
- 34
Štirje Tominčevi portreti, v: *ZUZ*, n.v., IX, 1972, str. 125–129.
- 35
Rod čebelarja in slikarja Antona Janša, v: *Slovenski čebelar*, LXXV, 1973, št. 3, str. 67–72.
- 36
Delavnica Mojstra bohinjkega prezbiterija, v: *ZUZ*, n.v., XX, 1973, str. 5–12.
- 37
Der Maler Josef Tominz, v: *Mitteilungen der Österreichischen Galerie*, XIX, XX, 1975/76, št. 63/64, str. 111–132, sl. 108–119.
- 38
Freske na Jamniku, v: *Kranjski zbornik* 1975, 1975, str. 185–196.
- 39
Strojev portret Jurija Grabrijana, v: *Goriški letnik*, 1975, str. 120–123.
- 40
Goriški slikar Karel Kebar, v: *Goriški letnik*, II, 1975, str. 129–130.
- 41
Slikar Franc Kavčič/Caucig in njegove risbe po slikah starih mojstrov, v: *ZUZ*, n.v., XI/XII, 1976, str. 9–38, sl. 1–49 (prevod v angleščini str. 39–69).
- 42
Slikar Domenico Conti Bazzani, v: *Goriški letnik*, III, 1976, str. 192–198.
- 43
Slikar Fortunat Bergant. Dela v Liki in šolanje v Rimu, v: *ZUZ*, n.v., XIII, 1977, str. 73–74, sl. 12–59.
- 44
Caucigs Veduten von Passau und Umgebung, v: *Ostbayerische Grenzmarke Passau*, 1978, str. 27–34, sl. 2–8.
- 45
Slikar Ferdinand Runk in njegove upodobitve slovenskih krajev, v: *Sinteza*, 1978, 43, 44, str. 91–94, sl. 1–5.
- 46
Runkove vedute slovenskih krajev, v: *ZUZ*, n.v., XIV/XV, 1979 (izšlo 1980), str. 115–139, sl. 68–83.
- 47
The Roman Views of Felice Giani and Francesco Caucig, v: *Master Drawings*, 18, 1980, št. 3, str. 253–257, sl. 30–39 b.
- 48
Maria auf der Mondsichel in der Österreichischen Galerie in Wien, v: *Mitteilungen der Österreichischen Galerie*, 1980/1981, št. 68/69, str. 5–18, sl. 1–7.
- 49
Prošnji slikarja Tominca, v: *ZUZ*, n.v., XIX, 1983, str. 49–53.
- 50
Profesor dr. Sergej Vrišer. Ob petinšestdesetletnici, v: *ZUZ*, n.v., XXI, 1985, str. 9–14, sl. s. p.
- 51
Gli affresci di Podnanos e di Dolenja vas, v: *Il Pordenone. Atti del convegno internazionale di studio*, Pordenone, 23–25 agosto 1984, str. 205–208, sl. 28.1.–28.10. (uredila Caterina Furlan), Pordenone 1985.
- 52
Stari kiparski modeli i odljevanje u bronci, v: *Informatica museologica*, 3–4, 1985, str. 6–7.
- 53
Cerkveni spomeniki v Bohinju, v: *Bohinjski zbornik*, Radovljica 1987, str. 139–147.
- 54
Künlova slika obrežja Ljubljance, v: *ZUZ*, n.v., XXIII, 1987, str. 113–115, sl. 37–40.
- 55
Caucigs Gemälde »Esther vor Ahasverus«, v: *Mitteilungen der Österreichischen Galerie*, XXXI, 1987, 75, str. 73–79.
- 56
In memoriam: Anka Simić-Bulat (1899–1987), v: *ZUZ*, n.v., XXIV, 1988, str. 160–162.

57

Profesor dr. Luc Menaše: ob petinšestdesetletnici, v: ZUZ, n.v., XXV, 1989, str. 9–18.

58

Novoklasicistično slikarstvo: slikarstvo od ok. 1760 do 1830 – slikarstvo med rokokom in romantiko, v: Mozart – kdo je to, Ljubljana, 1991, str. 37–40.

59

Portreti temnopoltih modelov v slovenskem slikarstvu okoli 1890, v: ZUZ, n.v., XXVIII, 1992, str. 85–90, sl. 57–62.

60

Slikar Simone Pomardi in potopisec Edward Dodwell, v: Prijatelj zbornik, II, Split 1992, str. 511–516.

61

La pittura bolognese nell'opera di Francesco Caucig, v: Atti del Colloquio Cesare Gnudi, Bologna, 1993, str. 267–273, sl. 1–15.

62

Slika Obglavljanje sv. Janeza Krstnika in stranska oltarja v cerkvi Sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru, v: ZUZ, n.v., XXX, 1994, str. 43–48, sl. 5–9.

LEKSIKALNI PRISPEVKI

63

Štefci Anton, str. 683. V: SBL, 11, 1971.

64

Tominc Jožef, str. 352. V: Enciklopedija Jugoslavije, 8, Zagreb, 1971.

65

Caucig (Caucigh, Causich, Cauzio, Kauzig, Kauzich, Kauzig, Kauzio, Kavčič), Francesco (Franz, Franc) Saverino Antonio Nicolò, str. 534–537. V: Dizionario Biografico degli Italiani, vol. XXII, Roma, 1979.

66

S.v. Tominc (Tominz) Alfred, str. 113–114. – s.v. Tominc (Tominz) Avgust, str. 114. – s.v. Tominc (Tominz) Jožef Jakob (Josip Giusestre), str. 114–116. SBL, 12, 1980.

67

Tominc Alfred, str. 113–114. V: SBL, 12, 1980.

68

Tominc Avgust, str. 114. V: SBL, 12, 1980.

69

Tominc Jožef, str. 114–116. V: SBL, 12, 1980.

70

Urbanija Josip, str. 301–302. V: SBL, 13, 1982.

71

Domenico Cotni Bazzani, str. 3–4. V: Dizionario biografico degli italiani, vol. XXVIII, Roma 1983.

72

Andrej iz Ottinga, str. 15. – Aquila Johannes de Rakespurga, str. 32. – Batič (Battig) Josip, str. 82. – Bodešče, str. 140. – Bodovlje, str. 146. – Bolfgangus de.. cz, str. 153. – Breg pri Preddvoru, str. 189. – Crngrob, str. 225–256. – Dobida Karel, str. 317. – Dolenja vas, str. 326. – Famlje, str. 404. – Friderik Beljaski, str. 432. – Goropeč, str. 468. – Gradišče pri Lukovici, str. 488–489. – Gradišče pri Divači, str. 488. – Jamnik, str. 675. – Janez Ljubljanski, str. 676–677. – Johannes iz Brunecka, str. 696. – Janša Lovro, Valentin, str. 681. V: Likovna enciklopedija Jugoslavije, 1, Zagreb 1984.

73

Wolf (Wolff) Edvard (Edoardo), str. 716. – Wolf(f) Elias, str. 716–717. – Wolf Elias, sin, str. 717. V: SBL, zv. 14, 1986.

74

Bidermajer, str. 266–267. – Bodešče, str. 294. – Breg, str. 365. V: Enciklopedija Slovenije, 1, Ljubljana 1987.

75

Kavčič (Caucig) Franc, str. 32–33. – Kranjski oltar, str. 125. – Krška vas, str. 14. V: Likovna enciklopedija Jugoslavije, 2, Zagreb 1987.

76

S.v. Famlje, str. 83–84. – Goljevica, str. 260. – Goropeč, str. 297. – Gosteče, str. 314. – Gradišče pri Divači, str. 365–366. V: Enciklopedija Slovenije, 3, Ljubljana 1989.

77

S.v. Jamnik, str. 259. – Janez Ljubljanski, str. 263–264. – Janša Anton, Lovro, Valentin, Franc, str. 267. – Kamni vrh, str. 386. V: Enciklopedija Slovenije, 4, Ljubljana 1990.

78

S.v. Kavčič, Franc, str. 29. – S.v. Klasicizem, str. 84–87. V: Enciklopedija Slovenije, 5, Ljubljana 1991.

79

S.v. Menaše, Helena, str. 65. – Ljerka, str. 65. – Luc, str. 65–66. V: Enciklopedija Slovenije, 7, Ljubljana 1993.

80

S.v. Ažbe, Bergant, Flurer, Jelovšek, Karinger, Caucig/Kavčič, Kobilca, Ljubljana, Metzinger, Pernhart, Remb, Robba, Jožef Straub, Stroj, Janez in Jurij Šubic, Tominc, Slovenia – Painting, Slovenia – Sculpture. V: The Dictionary of Art, London: Mackmillan, 1996.

OCENE IN POROČILA

81

O muzejskih zbirkah na Blejskem otoku. – NRazgl, IX, 1960, št. 16, str. 30.

82

Podoba Ljubljane v 19. stoletju. – NRazgl, X, 1961, št. 13, str. 317.

83

Razstava ur v ljubljanskem Narodnem muzeju. – NRazgl, XX, 1961, št. 16, str. 387.

84

Anton Ažbe i njegova škola. – Danas, št. 29, Beograd 1962.

85

Anton Ažbe i njegova škola. – Telegram, 1962, št. 131, str. 8.

86

Sestanek konservatorjev od 6. do 7. julija 1962 v Ljubljani. – Likovna revija, I, 1962, 4–5, str. XXIII.

87

Konservatorska poročila za leti 1960–61. – VS, VIII, 1962, str. 92 pass.

88

Seminar o likovni vzgoji v dneh od 22. do 23. marca v Slovenjem Gradcu. – Likovna revija, 1963, II/6. (na ovitku).

89

Mestni muzej v Ljubljani (poročilo o Razstavi rimskih izkopanin in razstavi ljubljanskih vodnjakov). – Likovna revija, II, 1963, 6. (na ovitku).

90

Posvetovanje konservatorjev. – Likovna revija, II, 1963, 7–8, str. XXI.

91

Izložba »Stari tuji slikarji II«. – Umetnost, I, Beograd 1965, str. 109.

92

Marjan Zadnikar: Znamenja na Slovenskem; Slovenska matica 1864–1964; Franc Zupan: Votivne podobe. – Umetnost, II, Beograd 1965, str. 161–162.

93

Poročilo o razstavi Grafika starih majstora. – Umetnost, III–IV, Beograd 1965, str. 182–183.

94

Poročilo o razstavi Portretna miniatura. – Umetnost, V, Beograd 1966, str. 122.

95

Zaštita spomenika. – Umetnost, V, Beograd 1966, str. 142–143.

96

Zbornik istorije umetnosti. – Umetnost, VII, Beograd 1966, str. 153–154.

97

Pregled istorije umetnosti kod Slovenaca. – Umetnost, IX, Beograd 1967, str. 161 in v isti številki še: *Slovenačka umetnost*, str. 161–162; *Ptujska gora*, str. 165; *Arhitektura šestnaestog veka u Sloveniji*, str. 165–166; *Slovenj Gradec*, str. 166; *Razprave V, Hauptmanov zbornik*, str. 166–167; *Časopis za istoriju i etnografiju*, str. 167; *Zaštita spomenika*, X, str. 167–168 (poročila o teh publikacijah).

98

Emilijan Cevc: Slovenska umetnost – Sin-teza, II, 1967, 7, str. 66–67.

Barokna skulptura u slovenačkoj Štajerskoj. – Umetnost, XIII, Beograd 1968, str. 133–134 in v isti številki poročilo *Vajarstvo baroka*, str. 144.

100

Ocena revije Cultura Atesinay XX. – VS, XII, 1969, str. 155–156.

101

Branko Fučič: Istarske freske, str. 298–309. *Narodna galerija v Ljubljani* – ZUZ, n.v., VIII, str. 292–293, 1970.

102

Narodna galerija v letih 1968–71. – ZUZ, n.v., IX, 1972, str. 159–162.

103

Narodna galerija v letih 1972. – ZUZ, n.v., X, 1973, str. 203–204.

104

Risbe Sebastiana Riccija. Ob razstavi v Vidmu. – NRazgl, XXIV, št. 21, 1975, str. 560.

105

Risbe Sebastiana Riccija v Uidmu. – Delo, XVIII, 1975, št. 27, str. 8.

106

Ob petstoletnici beramskih fresk. – Sinteza, september 1975, št. 33–35, str. 128–129.

107

Razstavi v Passarianu. – NRazgl, XXV, 1976, št. 17, str. 459.

108

Slikar imenitnega stila in oblikovanja. – Ob 150 letnici smrti Franca Kavčiča, Delo, XX 18.2.1978, št. 40, str. 27.

109

Tri spominske razstave v ZDA: Pompeji 79, Rufino Tamayo, Bernard Berenson. – NRazgl, XXVIII, 1979, št. 18, str. 536–537, sl. na str. 533, 534, 536, 537, 538.

110

Razstava tujih slikarjev v Narodni galeriji. – Sinteza, 1984, št. 65–68, str. 77–88, sl. 1–20.

111

Renesansni umjetnici antičke skulpture. Priručnik izvora. – Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, 1986, št. 3/4, str. 38 (recenzija knjige str. str. Bober – R. O. Rubinstein: *Renaissance Artists and Antique Sculpture*, Oxford – London 1986), izšlo 1987.

112

Phyllis Pray Bober & Ruth Rubinstein: Renaissance Artists & Antique Sculpture: A Handbook of Sources, Oxford University Press, 1986. – ZUZ, n.v., XXIII, 1987, str. 124–125.

113

La sculture nel Friuli Venezia Giulia: I. Dal epoca romana al Gotico, Pordenone 1989, II, Dal Quattrocento al Novecento, Pordenone 1988. – ZUZ, n.v., XXV, 1989, str. 133.

114

Natura morta in Italia, Milano 1989. – ZUZ, n.v., XXV, 1989, str. 133–134.

ČLANKI V DRUGIH REVIJAH IN ČASNIKIH

115

Srednjeveški slikarji pri Sv. Primožu nad Kamnikom. – Obzornik, 1965, št. 2, str. 133–138.

116

Slikar Matevž Langus. – Obzornik, 1965, št. 4, str. 272.

117

Slikar Anton Karinger. – Obzornik, 1965, št. 7, str. 522–527.

118

Slikar Marko Pernhart. – Obzornik, 1965, št. 8, str. 601–604.

119

Slikar Franc Kavčič. – Obzornik, 1978, št. 6, str. 450–457.

120

The British, Kugy, and Western Slovenia. – The Alpine Journal, London 1987, str. 182–187, sl. 69–72.

121
Kugy in Angleži. – Planinski vestnik, 1985, št. 8, str. 343–346.

122
Bohinj, Bled in Julijske Alpe. – Lipov list, XXVII, 1985, št. 6, str. 174–175.

123
Zerjevi spisi. Povedal resnico, zaprl vrata in ostal. – Delo, XXVIII, 24. 7. 1986, št. 170, str. 9.

124
Sergej Vrišer – sedemdesetletnik. – Delo, XXXII, 9. 11. 1990, št. 262, str. 7.

125
Luc Menaše, sedemdesetletnik. – Delo, XXXVII, 4. 4. 1995, št. 78, str. 8.

RAZSTAVE – SAMOSTOJNE POSTAVITVE, STROKOVNO IN TEHNIČNO SODELOVANJE DOMA IN V TUJINI

126
1963 Ljubljana, *Razstava ikon iz Jugoslavije*.

127
1965 Ljubljana in Čačak, *Memorial prve jugosl. umetnostne razstave*.

128
1965 Ljubljana, *Srbsko slikarstvo 19. st.*

129
1965 Ljubljana, *Grafike starih mojstrov iz Pokrajinskega muzeja v Celju*.

130
1966 Trst in Ljubljana, *Maks Fabiani*.

131
1966 in 1967 Gorica (Gorizia) in Ljubljana, *Jožef Tominc*.

132
1968 Ljubljana, *Umetnost 17. st. na Slovenskem, I*.

133
1969 Ljubljana, *Stari mojstri iz Ermitaža*.

134
1971 Ljubljana in Zagreb, *Mihael Stroj*.

135
1974 Ljubljana, *Mojstri beneškega slikarstva*.

136
1975 Ljubljana, *Češko slikarstvo 19. st. in začetka 20. st.*

137
1976 Ljubljana, *Nove pridobitve Narodne galerije*.

138
1978 Ljubljana, *Franc Kavčič/Caucig*.

139
1987 Ljubljana, *Holandija 17. st. v očeh svojih umetnikov*.

140
1979 Ljubljana, *Barvna grafika nemške demokratične republike*.

141
1979 Ljubljana, *Češka gotska umetnost od 14. do 16. st.*

144
1980 Ljubljana, *Secesija na Madžarskem*.

143
1981 Ljubljana, *Dunajski bidermajer*.

144
1982 New York, San Francisco, München, *Vasilij Kandinsky* (razstavljena Ažbetova dela).

145
1982 Weimar, *Risbe Fr. Kavčiča iz zbirk NG v Lj.*

146
1983 Ljubljana in Maribor, *Tuji slikarji od 14. do 20. st.*

147
1984 Cambridge/Anglija, *Risbe Fr. Kavčiča iz zbirk NG v Lj.*

148
1987 Ljubljana, *Svetovni mojstri moderne umetnosti iz jugoslovanskih zbirk*.

149
1988 Ljubljana, *George Romney*.

150
1988 Salzburg, *Das schöne alte Salzburg*.

151
1989 Ljubljana in Maribor, *Evropska tihožitja iz slovenskih zbirk*.

152
1992 Grad Gloggnitz pri Dunaju, *Die Eroberung der Landschaft*.

153
1993 Budimpešta, *The Metamorphosis of Themes*.

154
1993 Ljubljana in Maribor, *Evropski slikarji iz slovenskih zbirk*.

Počujočo razstavo *Slov. umetnost 19. stol.* je spremljala in postavljala ali podirala v: Berlinu, Pragi, Bratislavi, Portu, Madridu, razstavo *Slovenski impresionizem* pa na Dunaju.

V raznih slovenskih krajih je od 1962 do 1978 postavljala in spremljala ter odpirala potujoče razstave: *Janez in Jurij Šubic, Hinko Smrekar, Franc Kavčič, Slovenska umetnost v fotografijah*.

PREDAVANJA NA UNIVERZAH, MEDNARODNIH SREČANJIH IN TUJIH INŠTITUCIJAH

155
1979 Firenze, Istituto Roberto Longhi.

156
1979 New York, Cooper-Hewitt, Museum.

157
1979 Philadelphia, Philadelphia Art Museum.

158
1979 Charlottesville, USA, University of Virginia Art Museum.

159
1979 East Orange, Upsala College, USA.

160
1980 East Orange, Upsala College, USA.

161
1980 New York, University of New York, oddelek prof. Rosenbluma.

162
1981 Sacramento, USA, The E. B. Croker Art Gallery.

163
1983 Ljubljana, Univerza, Odd. za umetnostno zgodovino.

164
1984 Ljubljana, Univerza, Odd. za umetnostno zgodovino.

165
1984 Pordenone, Convegno internazionale di Studio "Il Pordenone e il suo tempo".

166
1986 Bologna, Colloguio Internazionale.

167
1987 Ljubljana, Univerza, Odd. za umetnostno zgodovino.

PEDAGOŠKO DELO

Od leta 1962 do 1978 opravljala pedagoško delo z rednimi vodstvi za mladino in odrasle po razstavah in stalnih zbirkah Narodne galerije in s številnimi predavanji o slovenski, jugoslovanski in evropski umetnosti po vsej Sloveniji.

Od 1978 dalje vodstava po stalnih zbirkah in razstavah Narodne galerije (zlasti za ugledne goste) in po Ljubljani.

Od 1964 do 1978 organizirala in delno tudi vodila ogleda umetnostnih spomenikov v Sloveniji in Jugoslaviji ter tujini (Anglija, Škotska, Švedska, Danska, Holandija, Nemčija, Francija, Portugalska, Španija, Italija, Madžarska, Švica, Belgija, Izrael).